

Дело C-547/19**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

15 юли 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Înalta Curte de Casație și Justiție (Румъния)

Дата на акта за преюдициално запитване:

13 май 2019 г.

Жалбоподатели:

CJ

Asociația „Forumul Judecătorilor din România“

Ответници:

Inspecția Judiciară

Consiliul Superior al Magistraturii

Înalta Curte de Casație și Justiție

Предмет на главното производство

Жалби, подадени от Asociația Forumul Judecătorilor din România (сдружение „Форум на съдиите в Румъния“) и от CJ, срещу определение от 28 март 2018 г., постановено от Secția pentru judecători în materie disciplinară (наричан по-нататък „Съдийска колегия, дисциплинарен състав“) на Consiliul Superior al Magistraturii (Висш съвет на магистратурата, Румъния; наричан по-нататък „КСМ“), с което е отхвърлено искането за встъпване в производството на сдружение „Форум на съдиите в Румъния“ в подкрепа на CJ, както и жалбата, подадена от CJ срещу съдебното решение от 2 април 2018 г. на същата дисциплинарна юрисдикция, с което е потвърдена наложената ѝ дисциплинарна мярка от Inspecția Judiciară (наричан по-нататък „Съдебен

инспекторат“) и ѝ е наложено дисциплинарно наказание, изразяващо се в отстраняване от заемането на длъжност в съдебната система.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

На основание член 267 ДФЕС се иска тълкуване на член 2 ДЕС, член 19, параграф 1 ДЕС и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

Преюдициален въпрос

Трябва ли член 2 от Договора за Европейския съюз, член 19, параграф 1 от същия Договор и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз да се тълкуват в смисъл, че не допускат намесата на конституционен съд (орган, който съгласно националното право не е съдебна институция) във връзка с начина, по който върховната юрисдикция е тълкувала и приложила подконституционното законодателство при дейността по сформирани на съдебните състави?

Релевантни разпоредби на правото на Съюза

Член 2 ДЕС и член 19, параграф 1 ДЕС

Член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз

Релевантни разпоредби на националното право

Constituția României (Конституция на Румъния), дял V, озаглавен „Curtea Constituțională“ (Конституционен съд) (членове 142—147) и раздел 1 от глава VI, озаглавена „Autoritatea judecătorească“ (съдебна власт), от дял III, озаглавен „Autoritățile publice“ (публични органи) (членове 124—126)

Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii (Закон № 317/2004 за Висшия съвет на магистратурата), обнародван повторно в *Monitorul Oficial al României*, част I, № 628 от 1 септември 2012 г., с последващи изменения и допълнения, членове 1, 3 и 37—39, в които е предвидено, че ВСМ е гарант за независимостта на правосъдието и се определят структурата и функциите на ВСМ

Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (Закон № 303/2004 за статута на съдиите и прокурорите), обнародван повторно в *Monitorul Oficial al României*, част I, № 826 от 13 септември 2005 г., с последващи изменения и допълнения

- член 98, който предвижда, че съдиите и прокурорите носят дисциплинарна отговорност за неизпълнение на служебни задължения, както и за деяния, които накърняват престижа на съдебната власт;
- член 99, буква о), съгласно който неспазването на разпоредбите относно случайното разпределение на делата съставлява дисциплинарно нарушение;
- член 100, буква е) който предвижда отстраняването от заемане на длъжност в съдебната система сред дисциплинарните наказания, които могат да бъдат налагани на съдиите и прокурорите;
- член 101, който предвижда, че наказанията, определени в член 100, се налагат от колегиите на ВСМ.

Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (Закон № 304/2004 за устройство на съдилищата), обнародван повторно в *Monitorul Oficial al României*, част I, № 827 от 13 септември 2005 г., с последващи изменения и допълнения

- член 29, който определя функциите на Colegiul de conducere (наричан по-нататък „Управленският съвет“) на Înalta Curte de Casație și Justiție (Върховен касационен съд, Румъния; наричан по-нататък „ICCJ“), сред които е одобряването на Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă (Правилник за организацията и административната дейност);
- членове 32 и 33 относно петчленните съдебни състави, в техните последващи редакции, анализирани от запитващата юрисдикция в точката, отнасяща се до мотивите към преюдициалното запитване.

Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a ICCJ (Правилник за организацията и административната дейност на ICCJ), обнародван повторно в *Monitorul Oficial al României*, част I, № 1.076 от 30 ноември 2005 г., с последващи изменения и допълнения, членове 28 и 29 относно петчленните съдебни състави и процедурата за определяне на съдиите в тях

Решение на Конституционния съд на Румъния № 685 от 7 ноември 2018 г., публикувано в *Monitorul Oficial al României*, част I, № 1021 от 29 ноември 2018 г.

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 С решение от 2 април 2018 г. дисциплинарният състав на съдийската колегия на CSM потвърждава дисциплинарната мярка, наложена от

Съдебния инспекторат на СУ, съдия в Curtea de Apel București (Апелативен съд Букурещ, Румъния), за извършване на дисциплинарното нарушение, предвидено в член 99, буква о) от Закон № 303/2004, и ѝ налага наказание отстраняване от заемането на длъжност в съдебната система.

- 2 Дисциплинарната юрисдикция приема, че СУ — която в съдебното заседание от 22 януари 2016 г., когато е определена да участва в съдебно заседание по дело на съдебен състав, въпреки че титулярният съдия още в съдебното заседание от 30 октомври 2015 г. е започнал съдебното следствие по разглежданото дело (като са изслушани обвиняемите лица и е разрешено събирането на доказателства), насрочва допълнително съдебно заседание, като по този начин незаконосъобразно обявява делото за решаване, като постановява допълване на доказателствата, промяна в правната квалификация, събиране на допълнителни изявления от обвиняемите лица и свидетелите, разрешава провеждане на съдебни прения и, накрая, постановява на първа инстанция съдебно решение — е извършила дисциплинарното нарушение, предвидено в член 99, буква о) от Закон № 303/2004, тъй като са били извършени тежки нарушения на разпоредбите относно разпределянето на делата на случаен принцип.
- 3 С определение от 28 март 2018 г. дисциплинарната юрисдикция отхвърля като недопустимо акцесорното искане за встъпване в подкрепа на СУ, подадено от сдружението „Форум на съдиите в Румъния“, с мотива че не е доказано наличието на действителен и настоящ интерес.
- 4 Сдружение „Форум на съдиите в Румъния“ и СУ подават жалби срещу определението от 28 март 2018 г., а СУ подава жалба срещу съдебното решение от 2 април 2018 г.; тези жалби са съединени от запитващата юрисдикция — ICCJ (Върховен касационен съд).
- 5 С решение № 685 от 7 ноември 2018 г. на Конституционния съд (наричано по-нататък „решение № 685/2018“) е уважена жалбата, подадена от министър-председателя на правителството на Румъния и е констатирано наличието на конституционноправен спор между Парламента, от една страна, и ICCJ (ВКС), от друга страна, породен от решенията на Управленския съвет на ICCJ (ВКС) — като се започне от решение № 3/2014 — в съответствие с които са били определени чрез жребий само 4 от 5 членове на петчленните съдебни състави, противно на разпоредбите на член 32 от Закон № 304/2004, изменен и допълнен с Legea nr. 255/2013 (Закон № 255/2013). Постановено е ICCJ (ВКС) да извърши в най-кратки срокове определянето чрез жребий на всички членове на петчленните съдебни състави.
- 6 След това решение, на 9 ноември 2018 г., по силата на решение № 137 от 8 ноември 2018 г. на Управленския съвет на ICCJ (ВКС), са определени чрез жребий лицата, включени в петчленните съдебни състави за 2018 г.

- 7 След публикуването на 29 ноември 2018 г. на Решение № 685/2018, със съдебно решение № 1367 от 5 декември 2018 г. на Съдийската колегия на ВСМ, са приети разпоредби, „гарантиращи спазването на изискванията, посочени в [Решение № 685/2018]“.
- 8 За да се съобрази със съдебно решение № 1367 от 5 декември 2018 г. на Съдийската колегия на ВСМ, сезираният с делото съдебен състав, така както е определен съгласно Решение № 137 от 8 ноември 2018 г. на Управленския съвет на ICCJ (ВКС), постановява с определение от 10 декември 2018 г. заличаване на делото от регистъра за целите на случайното разпределение на съдебен състав, който ще бъде определен чрез жребий в съответствие с правилата, одобрени от ВСМ с посоченото по-горе съдебно решение.
- 9 На 13 декември 2018 г. в седалището на ICCJ (ВКС) е изтеглен жребий за определяне на лицата, включени в петчленните съдебни състави за 2018 г., в съответствие със съдебно решение № 1367 от 5 декември 2018 г. на Съдийската колегия на ВСМ, така преписката по настоящото дело е възложена на случаен принцип на петчленния 3-ти граждански съдебен състав за 2018 г. (съдебният състав, който отправя преюдициалното запитване).
- 10 В съединените дела жалбоподателката СУ е направила възражение за незаконосъобразност на сформирания на съдебните състави (като счита, че преписката следвало да се изпрати на сформирания за 2019 г. съдебен състав), възражение за незаконосъобразност на съдебни решения № 1367 от 5 декември 2018 г. и № 1535 от 19 декември 2018 г. на ВСМ — съдийска колегия — и на решения № 2/2019, № 157/2018 и № 153/2018 на Управленския съвет на ICCJ (ВКС), възражение за незаконосъобразност на представителството на ответника Съдебен инспекторат, както и възражение за противоконституционност на разпоредбите на член 32 от Закон № 304/2004 и на Ordonanța Guvernului nr. 77/2018 (Законодателен декрет № 77/2018).
- 11 На 11 февруари 2019 г. жалбоподателката СУ прилага към преписката искане за отправяне на преюдициално запитване до Съда.

Основни доводи на страните в главното производство

- 12 СУ твърди, че Конституционният съд е превишил своята компетентност, като е нарушил правото на СУ на справедлив съдебен процес. Всъщност, ако Конституционният съд не се бе намесил в дейността на върховната юрисдикция, принципът за приемственост на съдебния състав нямаше да е нарушен и случаят щеше да е правилно разпределен на един от сформирания петчленни съдебни състави, в съответствие с член 32 от Закон № 304/2004 през 2019 г.

- 13 Освен това с Legea nr. 207/2018 (Закон № 207/2018) за изменение на Закон № 304/2004 националният законодател е предвидил в съдебните състави, разглеждащи дела, свързани с отговорността на магистратите, да участват само съдии, специализирани в тази област. Участието на съдии, които не са придобили специализация в областта на отговорността на магистратите, представлява нарушение на законовите норми, вследствие на което се конституира съдия, който не отговаря на предвидените в закона гаранции.
- 14 С редица административни решения на ВСМ е прието, от една страна, да се сформират три петчленни съдебни състави, а от друга страна — да се продължи, включително през 2019 г., дейността на съдебните състави, изтеглени чрез жребий на 13 декември 2018 г., въпреки че в националното законодателство е предвидено, че за текущата година петчленните съдебни състави ще се определят чрез теглене на жребий в началото на годината. Продължаването на дейността на съдебен състав след предвидения в закона срок е нарушение на член 6, параграф 1 от [Европейската конвенция за правата на човека] и следователно на член 47 от Хартата, което влияе и върху член 2 от Договора за ЕС.
- 15 Налагайки определено поведение на върховната юрисдикция, ВСМ, който е административен орган, нарушава принципите на правовата държава, като накърнява независимостта и безпристрастността при правораздаването, които винаги трябва да се спазват от конституиран съгласно закона съд.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 16 В увода на мотивите за преюдициалното запитване запитващата юрисдикция представя развитието на законовите разпоредби относно петчленните съдебни състави.
- 17 Петчленните съдебни състави са въведени за пръв път в националното законодателство с Legea nr. 202/2010 (Закон № 202/2010), който изменя членове 32 и 33 от Закон № 304/2004. Тези съдебни състави по наказателни и ненаказателни дела са организирани отделно от съставите на ICCJ (ВКС) и изпълняват ролята на арбитър при упражняването на съдебен контрол в рамките на върховната юрисдикция. Определянето на членовете на съдебния състав се е правело от председателя на ICCJ (ВКС) в началото на всяка година и управлението се е осигурявало от председателя на ICCJ (ВКС), заместник-председателя или от председател на отделение.
- 18 С Решение № 24 от 25 ноември 2010 г., адаптирайки Правилника за организацията и административната дейност на ICCJ (ВКС), Управленският съвет на ICCJ (ВКС) налага правилото, че определянето на останалите четирима членове, включени в петчленния съдебен състав, с изключение на председателя, не се прави по преценка, а на случаен принцип чрез теглене на жребий.

- 19 Закон № 255/2013 изменя член 32 от Закон № 304/2004 за устройството на съдилищата, като утвърждава законодателно правилото за тегленето чрез жребий на петчленните съдебни състави.
- 20 В контекста на очевидни несъответствия между член 32, параграф 5 от Закон № 304/2004, съгласно който „[п]етчленният съдебен състав се председателства от председателя или заместник-председателя [на ІССЈ (ВКС)], когато той е член на състава, в съответствие с параграф 4, от председателя на Наказателното отделение или от най-възрастния член, според случая“, и член 33, параграф 1 от същия закон, който предвижда, че „[п]редседателят [на ІССЈ (ВКС)], или в негово отсъствие — заместник-председателят, председателства пленума, петчленния съдебен състав, а в рамките на отделенията всеки съдебен състав, когато участва в производството“, Управленският съвет на ІССЈ (ВКС) приема Решение № 3 от 28 януари 2014 г. за изменение и допълнение на Правилника за организацията и административната дейност на ІССЈ (ВКС), в което е предвидено, че *[п]етчленните съдебни състави се председателстват според случая от председателя, заместник-председателите, председателя на Наказателното отделение или от най-възрастния член*, като тегленето на жребий за тези съдебни състави се отнася само до четиримата други членове.
- 21 Закон № 207/2018, с който се изменя член 32 от Закон № 304/2004, запазва правилото, че в началото на всяка година Управленският съвет на ІССЈ (ВКС) одобрява броя и лицата, включени в петчленните съдебни състави и отстранява предишни неточности, предвиждайки, че тегленето на жребий трябва да обхваща всички включени в петчленния съдебен състав лица.
- 22 След това законодателно изменение, на 4 септември 2018 г. Управленският съвет на ІССЈ (ВКС) приема Решение № 89/2018, в което се посочва, че *„Анализирайки разпоредбите на член 32 от Закон № 304/2004 [...], с оглед дейността на петчленните съдебни състави, констатира с мнозинство, че разпоредбите на новия закон представляват правила за организация, отнасящи се до съдебни състави с отделна уредба, сформирани „в началото на всяка година“, и при липсата на преходни разпоредби се прилагат считано от 1 януари 2019 г.“*
- 23 Това е контекстът, в който Конституционният съд, сезиран на 2 октомври 2018 г. от министър-председателя на правителството на Румъния, приема Решение № 685/2018, в което постановява по-специално, че *„с оглед на неправомерното от конституционна гледна точка поведение на [ІССЈ (ВКС)], чрез Управленския съвет, който не е в състояние да предложи гаранции по отношение на правилното подновяване на правната уредба на функционирането на петчленните съдебни състави, [ВСМ] – Съдийска колегия има задължението, въз основа на своите конституционни и законови правомощия [...], да определи принципните решения, що се отнася*

до предвиденото в закона сформирание на съдебните състави, и да гарантира тяхното прилагане“.

- 24 След това решение ВСМ приема съдебни решения № 1367 от 5 декември 2018 г. и № 1535 от 19 декември 2018 г. По силата на тези съдебни решения ИССЈ (ВКС) провежда тегленето на жребий за нови съдебни състави за 2018 г. и тяхната дейност продължава през 2019 г., въпреки че по отношение на разпределените дела до края на 2018 г. не е постановена никаква мярка, тъй като е изоставена съществуващата до този момент съдебна практика на върховната юрисдикция, според която в случай че сформираният за една година съдебен състав до края на годината не постанови никаква мярка по дадено дело, съдебният състав се променя, а делото се разпределя на съдията, изтеглен чрез жребий за новата календарна година.
- 25 Запитващата юрисдикция твърди, че в настоящия случай се пораждат множество проблеми по отношение на съответствието на намесата на Конституционния съд с членове 2 и 19 ДЕС и с член 47 от Хартата.
- 26 Първият проблем е статутът на Конституционния съд и неговото място в структурата на държавните органи. Всъщност Конституционният съд не е съдебна институция, тъй като не е част от съдебната власт, и при назначаването на неговите членове политическият фактор играе важна роля, тъй като в член 142, параграф 3 от Конституцията на Румъния се предвижда, че от 9 членове на Конституционния съд „[т]рима съдии се назначават от Камарата на депутатите, трима от Сената и трима от президента на Румъния“. Следователно в рамките на органа, който е трябвало да се произнесе по въпроса за съществуването на конституционен спор между съдебната и законодателната власт, 6 членове са били определени от законодателната власт, докато съдебната власт не е имала никакъв принос за сформиранието на органа, постигнал решение по спора.
- 27 Вторият проблем, възникнал при установяването на наличието на конституционноправен спор със законодателната власт, се отнася до лицата, които могат да започнат тази процедура. Съгласно член 146, буква d) от Конституцията на Румъния процедурата се открива само по искане на президента на Румъния, на един от председателите на двете камари, на министър-председателя или на председателя на ВСМ.
- 28 Предвид изключително слабото разграничение между незаконосъобразността на даден акт и конституционноправния спор със законодателната власт, налице са предпоставки за въвеждането, за ограничена категория правни субекти, на съдебно административно производство по обжалване или на правни средства за защита, паралелни на предвидените в рамките на съдебните институции.
- 29 Може да се твърди, че в настоящия случай става въпрос за публични органи, преследващи обществен интерес, но от друга страна следва да се отбележи,

че с изключение на председателя на ВСМ, останалите процесуалнолегитимирани субекти са политически органи. При съчетаването на този аспект с политическото участие в определянето на членовете на Конституционния съд се създават предпоставки за използването на този недостатък за намеса в правораздаването, с политически цели или в интерес на някои влиятелни политически лица. В този контекст запитващата юрисдикция припомня, че намесата на министър-председателя, конкретизираща се с Решение № 685/2018, се извършва в момент, когато председателят на Камарата на депутатите, който е бил и председател на управляващата партия, е обвиняем по наказателно производство, разпределено на петчленен съдебен състав по наказателни дела.

- 30 Третият проблем се отнася до разграничението между „незаконосъобразността“ на даден акт/намеса и „конституционноправният спор“ между съдебната и законодателната власт. Съгласно практиката на Конституционния съд „конституционноправният спор“ между съдебната и законодателната власт, за който в Конституцията или в законодателството няма определение, предполага конкретни актове или конкретни действия, чрез които един или повече органи си присвояват правомощия, функции или правомощия, които съгласно Конституцията принадлежат на други публични органи, или бездействие на публични органи, изразяващо се в отказ от компетентност или отказ да се изпълнят определени действия, попадащи в обхвата на задълженията им.
- 31 Запитващата юрисдикция счита за проблематичен начина, по който тези общи съображения се прилагат по отношение на конституционноправният спор със законодателната власт. В рамките на своите съдебни или административни дейности съдебните институции постоянно са призвани да тълкуват и прилагат нормативните актове, приети от законодателя. Впрочем, липсата на съгласуваност между тълкуването, дадено от съда, и волята на законодателя, представлява съдържанието на понятието „незаконосъобразност“. Съдебното решение, което противоречи на закона, е незаконосъобразно и административният акт, който противоречи на закона, е незаконосъобразен акт, а не израз на „конституционноправен спор със законодателната власт“. Мерките в такива случаи са използването на правни средства за защита или, в зависимост от случая, подаването на жалба по административен ред.
- 32 Конституционният съд упреква ИССЈ (ВКС), че както при приемането на Решение № 3/2014, така и при приемането на Решение № 89/2018 Управленският съвет си е присвоил тълкувателни функции, спадащи към правораздавателната дейност, функции, присъщи на съдебните състави, и също твърди, че тълкуването на законовите разпоредби, дадено от Управленския съвет, противоречи на волята на законодателя. Според Конституционния съд този начин на действие представлява злоупотреба от страна на върховната юрисдикция.

- 33 Запитващата юрисдикция посочва, че от една страна е трудно да се разбере оценката, че Управленският съвет си е присвоил тълкувателните функции на съдебните състави. С оглед на факта, че Управленският съвет е разполагал по закон с функции при сформирването на петчленните съдебни състави, е очевидно, че тази задача би могла да бъде изпълнена само въз основа на тълкуване на съответните правни разпоредби. Тълкуването на член 32 от Закон № 304/2004 не е можело да бъде оставено на преценката на съдебните състави, тъй като в хронологичен ред е било необходимо първо да се сформират тези състави, което е от компетентността на Управленския съвет.
- 34 От обективна гледна точка Управленският съвет не е имал избор дали да тълкува разпоредбите на член 32 от Закон № 304/2004, а само избор между различни тълкувания на този законодателен текст.
- 35 Що се отнася до тълкуването, което Управленският съвет е избрал с оглед на Решение № 3/2014, не може да се отрече липсата на прецизност в член 32, параграф 5 в редакцията му, съдържаща се в Закон № 255/2013, чието тълкуване *ad litteram* е несъстоятелно, тъй като би създадо диференциран режим между положението на председателя и заместник-председателя на ICCJ (ВКС), от една страна, и положението на председателя на Наказателното отделение и на най-възрастния член, от друга страна. Фактът, че в контекст, в който нормата не е била ясна и се изисквало хармонизиране на противоречащи си разпоредби, върховната юрисдикция чрез Управленския съвет е избрала консервативно тълкуване, при което е предпочетен смисълът на закона, който е най-близо до съществуващото преди това законодателно решение, не може да представлява умишлено действие с цел отричане волята на законодателя.
- 36 Впрочем на тълкуването, дадено от върховната юрисдикция, Конституционният съд противопоставя единствено своето решение за хармонизиране на неясните разпоредби в съдържанието на закона, като включва и председателя на Наказателното отделение в обхвата на уточнението, направено от законодателя само по отношение на председателя и заместник-председателя на ICCJ (ВКС).
- 37 След като посочва, че тълкуването на член 32 от Закон № 304/2004 съгласно редакцията му в сила след приемането на Закон № 207/2018, възприето от Конституционния съд, не е безспорно, запитващата юрисдикция подчертава, че липсват съображения, навеждащи на идеята за „силowo поведение“ на върховната юрисдикция и за „системно противопоставяне“ на волята на законодателя. Самият факт, че в контекст, в който в продължение на 4 години законодателят не се е намесил, за да изясни волята си, върховната юрисдикция е действала в съответствие с първоначалното тълкуване, не може да бъде объркан със *системно* отношение на отричане волята на законодателя.

- 38 Запитващата юрисдикция прави тези уточнения, тъй като Конституционният съд основава разграничението между незаконосъобразност и конституционноправен спор със законодателната власт на схващането, че е било налице съзнателно, системно нарушение на волята на законодателя. Конституционният съд посочва „системно позициониране на [ICCSJ (ВКС)] върху основни съображения, които са в противоречие с принципа на разделение на властите в държавата“.
- 39 Това, което се иска от Съда с преюдициалното запитване е, на първо място, тълкуване на понятието „правова държава“, стоящо в основата на член 2 ДЕС, във връзка с член 19 ДЕС и член 47 от Хартата — [тълкуване], при което да се установи дали в случай като настоящия дейността на върховната юрисдикция на държава членка може да бъде контролирана и санкционирана чрез намесата на орган като Конституционния съд на Румъния.
- 40 Освен това, като се има предвид, че макар Конституционният съд да не е част от системата на съдебните институции и да няма правораздавателни правомощия, той е разпоредил прехвърлянето на правомощия — които съгласно закона са принадлежали на ICCJ (ВКС) — от съдебната институция на ВСМ, запитващата юрисдикция посочва, че произволната намеса, с която се извършва проверката за законосъобразност на дейността на ICCJ (ВКС) — проверка, която замества законосъобразни съдебни процедури (подаване на жалби по административен ред, процесуални възражения, повдигнати в рамките на съдебни производства, и т.н.), може да окаже отрицателно въздействие не само върху независимостта на съдебната власт, но и върху основите на правовата държава, въз основа на смисъла, който Съдът на Европейския съюз придава на това понятие в основата на член 2 ДЕС.